

Naročninaznaša letno 36 Din, polletno 18 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 28

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

**MURSKA
KRAJINA****Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko****Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

I. LETO

Murska Sobota, 17. aprila 1932.

ŠTEV. 7

Pozdravljeni!

V nedeljo, dne 17. t. m. do se zbrali v Murski Soboti delegati, zaupniki krajevnih organizacij, da izvolijo stalni sreski odbor stranke Jugoslovanske Radikalne Kmečke Demokracije. Obenem bo položeno sedanjí sreski odbor račune o svojem delu, na javnem zborovanju pa bo naše ljudstvo povedalo, kakšne posebne težave nas težijo, zglasilo de svoje želje, ki se mu naj izpunijo.

Prvi akt, upeljanje v sedanje zborovanje se je izvršilo 8. novembra 1931. Takrat je naše ljudstvo javno posvedočilo, da je za državo, da hoče zvesto spolnjevati svoje državljanske dužnosti. Vse, kaj je moglo, je šlo volit. Ni jih bilo dosti takših, šteri so se dali zapeljati tajni, državni neprijazni agitaciji, pa so ostali doma. 76% vseh vpisanih volilcev pri nas se je združilo z onimi sto in sto jezic, šteri so taj dan javno vopovedali svojo trdno voljo, da hočejo močno Jugoslavijo, v njej pa življenje bogše, mirno, lepše kak je bilo pred 6. januarjem 1929. V celi dravski banovini je naš srez zvön Ljubljane na prvem mestu pri volilni udeležbi. Kdo more še po tej veliki manifestaciji trditi, da je naša severna granica nej trdna?

Volitve so bile končane, izvoljeni poslanci so odšli v Beograd na delo. Naše ljudstvo je zarazmilo poziv poslancev, da more pri reševanju te, kar pomnimo, najtežje gospodarske krize pomagati in sodelovati tudi samo. Ni to drugače mogoče kak da se združi v politični organizaciji in po njej daje spodbudo vladi in poslancem. Zato se je v velikem številu združilo okoli nove politične stranke Jugoslovanske Radikalne Kmečke Demokracije. 24 krajevnih organizacij je že do sedaj v našem srezu ustanovljenih, ništerné do se ešče ustanovile v kratkem, kjer je že vse pripravljeno za ustanovitev. To delo bo izvršil že novi stalni sreski odbor. Delegati, šteri pridete na sres-

ko skupščino, Vi ste poslanci ljudstva. Na Vas gleda vse ljudstvo, potom Vas govori v svet in javlja svoje želje. Znamo, da si je članstvo izvolilo izmed sebe najbokše može, zato smo prepričani, da boste tudi znali v teh težkih časih pravilno zastopati njegove interese.

Bodite tedaj prav iskreno pozdravljeni!

Psihološki položaj v naši pokrajini je nekoliko drugačiji kak v ostalem delu dravske banovine. Že 8. novembra se je to videlo, gda ni imela pri nas protivolilna agitacija onega uspeha, kak na oni strani. Ta pozitivna stran se nam šteje v dobro, pričakovati pa moremo, da bodo merodajne oblasti upoštevale to dejstvo tudi pri reševanju naših zadev. Nej smo dosegli, da bi se nam davek na šmarnico za leto 1932 odpustilo ali preložilo na boljše čase, kdamo mogli plačati. Nej so ešče rešene naše prošnje za odpust ali olajšanje plačila za zrnje, štero smo mogli kupiti leta 1928 po oni strašni toči. Da omenim samo te dve glavni naši domači

nevoli. Ne je še dosegneno, ka bi mogli našo maro v zvünške države odavati, zato nema nikše cene. Znamo, ka to slednje ne je odvisno samo od nas, ampak tudi od drugih držav. Moremo pa upravičeno pričakovati, ka se nam olajša življenje kak najprej v tistih vprašanjih, štere rešavamo sami v naši državi.

Še dosti drugih želj in nevol imamo, za štere mo manifestirati v nedeljo. Či smo v prvem aktu našega političnega življenja spunili in rešili našo državljansko dužnost, moremo po vsej pravici pričakovati, da bodo na višjih mestih nam pomagali, da do nadaljni akti v zadovoljstvo in srečo našega ljudstva. Naj se nam spunijo naše želje, štere so nej pretirane. Te de ostao naš psihološki položaj na oni, za državo se izjavljajoči višini, kak je bio 8. novembra.

Novi stalni sreski odbor de imeo za to dosti posla in dela, upamo in želimo, da z velikim uspehom za naše ljudstvo. To mu vsi iz srca želimo!

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. O izpremembi v vodstvi naše vlade so obširno poročali tudi vodilni evropski listi i priznali, da si je bivši ministerski predsednik Peter Živkovič pridobio velke zasluge, ko je ravnal tri leta našo državo, i da je dosegno velke vspehe v najtežjih časih. Njegovo ime bo trajno ostalo v naši politični zgodovini. — Novi ministerski predsednik dr. Marinkovič je dao deklaracijo vlade v narodni skupščini i v senati. Vlada i parlament morata smatrati za svojo najvišjo dužnost, delati na tom, da se pobogša gospodarski položaj v naši državi. Ministerski predsednik je tudi izjavo, da se bodo mogle ustanovljati različne politične stranke samo te, ko se izrazi ves narod brez izjeme za narodno i državno edinstvo. Iz te izjave se vidi, da se politične stranke tudi v bodoče ne bodo mogle organizirati na verski, pokrajinski ali plemenski podlagi, i da je konec bivših političnih strank. — Poslanski klub je meo veliko politično debato, i je skleno, da se mora politična organizacija J. R. K. D. kak jugoslovanske narodne stranke kak prve izvesti v vseh krajih naše države. — Iz poslanskega kluba je izstopilo 5 poslancev

i osnovalo narodni seljaški klub pod vodstvom dr. Nikiča. — Ministerski svet je meo sejo, na šteroj je razpravljao o prehrani pasivnih krajev i o podpori prebivalcem poplavljenih pokrajin. — Skupščinski odbor je predelao zakon o zaščiti kmeta i podao svoje poročilo parlamentu. Odbor je zakonski načrt v mnogih točkah spremenio. Najbole važna je izprememba, da se za vse kmečke dugove lejko proglašio 6 mesečni odlog za plačevanje obresti i amortizacijo. Obrestna mera za stare dugove ne sme znašati več, kak 6%, za nove dugove pa največ 10%. Za dobo moratorija se ustavijo tudi vse že odrejene rubežni i prisilne prodaje, kak tudi vsakšo sodno postopanje. Na te način se šče preperečiti propadanje kmečkih posestev i omogočiti kmetom, da si olajšajo plačevanje dolgova. Zakon je jako važen, i je gotovo, da bosta narodna skupščina i senat na zakonskem predlogu ešče marsikaj izprememnila. — V senatu je finančni odbor predlagao znatne izpremembe v trošarinskem zakonu, tak da bo zakon najbrže vrnjen narodni skupščini. Med drugim je odbor predlagao tudi znižanje trošarinske takse za gostilničar-

je. — Ministerski predsednik dr. Marinkovič je odpotivao v Ženevo. Za njegovega namestnika je imenovan minister Pucelj. — V Ženevi se bo vršilo kratko zasedanje Društva narodov, nadaljevala pa se bo tudi razorožitvena konferenca. Vse kaže na to, da bodo posvetovanja te konference ešče dugo trajala. — Konferenca velesil v Londonu se je ponesrečila. Nekateré države se premalo zavedajo nevarnosti, ki bi nastala vsled finančnega poloma v Srednji Evropi. Razgovori o gospodarskem sodelovanju podunavskih držav se bodo nadaljevali v Ženevi, vendar pa skoro gotovo ne bodo imeli nobenega vspeha. — Mednarodna trgovska zbornica je sklenila, da se bo vršo sredi aprila sestaneke trgovskih krogova v Innsbrucku, na šterom se bo razpravljalo o ovirah mednarodnega prometa i trgovine. Mogoče se bodo trgovci popreje sporazumeli i našli bogše predloge za pobogšanje gospodarske krize kak pa evropski diplomati.

Nemčija. V nedeljo so bile ponovne volitve za predsednika nemške republike. Borba za glasove ni bila nič menša kak pri prejšnjih volitvah. Kak je bilo pričakovati je bio ponovno izvoljen za predsednika Hindenburg, šteri je dobo nad polovico oddanih glasova. Občutno nazadovanje glasova pa so imeli pri teh volitvah komunisti. Z izidom volitev so pač vse trezno misleče države Evrope zadovoljne, ar v današnjih težkih časih spada na krmišo države sposoben i izkušen politik pa ne kričač, kakšji je Hitler, ki je pripravljen staviti Nemčijo i Evropo na eno samo karto i riskirati nov svetoven polom.

Madžarska. V Szegedinu je tamkajšnja policija aretirala v delavskem domu 40 delavceva, šteri so bili člani socialno demokratske stranke Radi toga so voditelji socialistov vložili protest v parlamentu. — Vlada je zabrañila vóđavanje socialističnoga lista „Népszava“. Radi toga so začeli vsi delavci v tiskarnah štrajkati i ne mogo niti eden list iziti. Razburjenje radi ustavitve „Népszave“ je bilo med delavstvom veliko i so se oblasti bale krvavih nemirova, do šterih pa ni prišlo. Prav viharne pa so bile radi toga seje v parlamentu. Med silnim truščem med poslanci opozicije so se čili kliki: „Krvnik, ubijalec“, šteri so veljali vladi. Po cestah so se vršile velke demonstracije delavstva. Kak je štela deputacija delavstva k grofu Karolyiju, da mu predložijo spomenico z zahtevami delavstva, jih te ni šteo sprejeti, kar je vzbudilo ešče večje ogorčenje pri ljudstvu. Nezadovoljstvo širokih ljudskih mas je doseglo na Madžarskem vrhunec. Namesto da bi vlada upoštevala težke gospodarske prilike i tomi primerno uravnala svojo

VOLELCI! V nedeljo, dne 17. aprila 1932 vsi na javni zbor, kateri se vrši ob 11. uri predpoldne v Sokolskem Domu v Murski Soboti. Govorili bodo g. nar. poslanec Benko Josip in drugi.

Iskreno želim, da se ta načrt izvede čimprej in da bi gremij ob koncu jubilejnega leta mogel zbrati svoje članke že v lastnem domu.

1. maj, simbol probujajoče se spomladi, je poklical pred 10. leti v življenje to organizacijo. Naj bi ji ta simbol bil zvezda vodnica, kakor doslej tudi v vsem poznejšem delovanju, naj ji ohrani pomladansko svežost in podjetnost in prepričan sem, da bo gremij, v katerem bo trajno vladalo prvomajniško razpoloženje, priboril trgovcem in vsemu narodu še mnogo velikih koristi.

Govor gospoda Založnika so vzeli vsi navzoči zborovalci z živjoklici na znanje ter se je njemu g. načelnik Čeh za njegove besede še posebej prav prisrčno zahvalil.

Za govornikom je povzel besedo g. sréžki podnačelnik i obrtni referent dr. Bratina, ki je govoril:

„Dragi zborovalci! Proslavljate deset let Vašega dela v skupni organizaciji. Tudi jaz kot obrtni referent proslavljam Vaš današnji praznik z Vami in me ta praznik veseli tembolj, ker vidim v Vaši organizaciji pozitivne uspehe. Zlasti se moram čuditi Vašemu neumornemu g. predsedniku, ki dela in dela, a to takorekoč zastonj, brezplačno, za Vas vse, ne oziraje se pri tem, da ima izven gremijalnega tudi še drugi poklic. Ne bom Vam našteval vseh del, ki jih je opravil, ker vse to sami predobro veste, pogledjmo samo za nekaj dni nazaj, ko je izšla naredba ministra, da morajo prijaviti vsi trgovci vse svoje zaloge, ki so jih imeli v svojih trgovinah dne 1. aprila 1931. G. načelnik je zaznal nekje, še predno so o tem znala davčne oblasti in je opozoril Vas vse, da pride k zakonu neka sprememba, da naj ne vlagate takšnih prijav in popisa blaga, kakor je to bilo razglašeno, temveč da počakate, da pride sprememba k pravilniku, ki je zares izšla in to le nekaj dni potem, ko Vam je gremij poslal vabila in prve okrožnice za udeležbo na občni zbor gremija. V teku treh dni nato Vam je poslal zopet vsem po pošti natančna pojasnila, kako se mora izpolniti prijava o zalogi blaga dne 1. aprila 1931. ne samo to, temveč priloženo ste prejeli vsi na dom brezplačno tiskovino, katero ste sami doma ne, da bi Vam treba kam iti, ali si delati nepotrebne stroške, lahko izpolnili in oddali še pravočasno na pošto ter ste se tako ognili nepotrebni event. kaznim.

V davčnih zadevah sploh pa veste, da Vam je bil načelnik vedno na razpolago ter ste si bodisi z vlogami (napovedi) bodisi s pisanjem prizivov sploh, prihranili velikanske svote, za katere bi, ako ne bi znali narediti sami, morali plačati odvetnikom ali komu drugemu, če bi Vam to naredil.

Delo gremijalnega načelnika pa ni ostalo prikriti, za njegovo požrtvovalno delo so zaznale oblasti in to pri Kr. banski upravi, pri ministrstvu pa tudi na najvišjem mestu. Nj. vel. kralj je zaznal za nesebično in požrtvovalno delo Vašega g. načelnika in nje-

ga odlikoval in to ne le samo enkrat, temveč celo dvakrat in to z reom Sv. Save in z redom Jugoslovanske Kronske. Odlikovan je bil z visokimi odlikovanji Vaš g. načelnik in s tem tudi celokupni gremij.

Sklep, ki ste ga storili dne 26. marca 1931, da si postavite v najkrajšem času svoj Trgovski dom v Murški Soboti, je zasluga neumornega dela in požrtvovalnosti Vašega načelnika, zato bodite naprej složni v Vašem delu, kakor doslej, in Vaš trud bode poplačan. Bodite ne le dobri trgovci, temveč tudi dobri državljani, bodite trgovci, idite za zgled kakršne ste videli napisane na zastavah naše odlične vojske ob priliki zamenjave starih z novimi „z vero v Boga, za kralja in domovino“. Pokažite da ste dobri trgovci pa tudi dobri državljani.

Govor ga. dr. Bratina so vsi navzoči sprejeli s trikratnimi živjoklici, nakar se je gu. Bratini, načelnik g. Čeh še posebno zahvalil ter ga prosil za nadaljno podporo, v vseh gremijalnih zadevah, kakoršno je gremij tudi doslej vedno našel. Posebej povdarja, da je obrtna oblast vedno uvidevala težnje gremija ter se je posebno g. dr. Bratina vedno in vselej zavzemal za to, da se naj ne godi nikomur krivica in da se tudi naj vsakdor pokori zakonom in predpisom.

Za tem je povzel besedo tajnik Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani g. I. Kaiser, katerega govor se glasi:

Posebno pomembna je ta desetletnica, za Prekmurje, ki je živelo v še nedavni dobi preteklosti gospodarsko in kulturno ločeno od celote. Po zasedbi Prekmurja pa, ko je pripadal ta del slovenski novostvorjeni državni tvorbi in ko se je pričetek leta 1921 uredilo tudi vprašanje obrtnih predpisov za Prekmurje, tedaj se je zbrala peščica zavednih trgovcev, prekmurških trgovcev, ki so strmeli za gospodarskim napredkom Prekmurja z namenom, da ustanove stanovsko organizacijo, v kateri bodo solidarno štiti svoje mnogokrat ogroženo interese in katera naj jim pripomore do ureditve gospodarskih prilik.

Z osnovanjem pripravljalnega odbora, ki so ga tvorili gg. Ludvik Brumen, Čeh Franc, Štefan Kühar, Aleksander Trautman, Arnold Heimer in Peter Ostrc, je bil postavljen temelj prvi trgovski organizaciji v Prekmurju. Pod novo ustanovljeni gremij je pripadlo vse obsežno ozemlje Prekmurja. Nadvse važna je bila ustanovitev gremija tudi iz narodnostnih ozirov, kajti v onih časih je bilo podvrženo Prekmurje močni agitaciji raznih agitatorjev sosednjih držav.

Prvi gremijalni načelnik je bil pokojni Ludvik Brumen, ki je vodil gremij do leta 1927. Kruta smrt ga je pobrala mnogo prerano, kar je dokaz, da se je njegovega delovanja in smrti, gremij pri lanskoletnem občnem zboru s svo pieteto spominjal.

Nadvse neumoren in v vseh gospodarskih in kulturnih ustanovah delaven pa je g. Čeh Franc, soustano-

vitelj gremija, prvi podnačelnik in tudi še pozneje do leta 1927, a od tega leta naprej pa gremijalni načelnik in agilni član Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Z njegovo osebo je zvezano, lahko trdimo, vse gospodarsko delo za povzdig Prekmurja, kajti, ko prebramo zgodovino gremija, naletimo v vseh važnih akeijah na g. Franc Čeha.

Njegovi vstrajnosti je pripisovati vse velike uspehe, ki jih je dosegel gremij zlasti v prometnem oziru.

Prekmurje je bilo v prvih povojnih letih popolnoma odrezano od ostalih delov države. V vsem Prekmurju, izvzemši Dolnje Lendave je obstajala edinole progga Murška Sobot-Hodoš, ki pa tudi ni obratovala. Energičnemu prizadevanju gremija, se je pa posrečilo, da je pričela ta progga trikrat tedensko obratovati. S tem je bilo vsaj deloma pomagano, zlasti Goričkemu delu Prekmurja in to le v potniškem prometu. (Dalje.)

Jugoslovanska — Radikalna Kmečka Demokracija.

Ne pozabite.

Ponovno opozarjamo vse predsednike, podpredsednike, tajnike in na vsakih 50 članov delegate krajevnih organizacij, da pridejo v nedeljo, dne 17. aprila točno ob 9. uri v Sokolski dom na srežko skupščino! Manjkati ne sme nihče, ker se bodo sklepale važne stvari. Navzoči bo tudi odposlanec banovinskega odbora iz Ljubljane.

Vse krajevne organizacije pa naj agitirajo za veliko udeležbo na javnem zboru, kateri se vrši tudi v nedeljo, 17. aprila ob 11. uri v Sokolskem domu v Murški Soboti.

Tržne cene

Telice kg. 2—3 50 Din, teleta kg. 4—5 Din, bikji se začasno ne kupujejo, ker je uvoz bikov v Avstrijo ustavljen, svinje kg. 5—6 50 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 5—8 Din, telatna kg. 6—8 Din, svinjetina 10—12 Din, svinjska mast kg. 16— Din, moka pšenična 0 kg. 4 50 4.75 Din, II. kg. 4 25—4.50 Din, V. kg. 4.— Din, moka ržena kg. 3—3.50 Din, kava surova kg. 38—80 Din, kava pražena kg. 48—125 Din, riž kg. 5—12 Din, sladkor kristalni kg. 13.50 Din, v glavah kg. 14.— Din, kocke kg. 15.— Din, olje bučno 1 lt. 16 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2 50 Din, sol morska mleta kg. 2 75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 160.— Din, žito 1 q 150.— Din, koruza debela 1 q 100.— Din, koruza čikatine 1 q 120.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 q 110—115 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110.— Din, krompir 1 q 80—105 Din, seno 1 q 70—90 Din, slama 1 q 50—60 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96.— Din, tomažova žindra 18/20% 1 q 116.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— Din, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18.— Din.

Cement Trboveljski 1 q 67.— Din, cement Splitski 1 q 65.— Din, apno žgano 1 q 88.— Din.

Kupčija zadnji čas počiva. Prodalo se je v zadnjem tednu le 2 vag. pšenice in približno 1 vag. koruze, pol vag. žita in ca 3 vag. sena in slame.

TON KINO

z najmodernejšo opremo
Lastnik B. Dittlich Murška Sobot.

DIJETE GARNIZONA

(Drel taje mittelarrest.)
U gl. ul. Lucie Englisch, Fritz Schütz,
Gretl Theimer, Felix Bressart.
Neprilike mladoga vojnika, koji neće
da prizna da je otac.

Predstave se vršijo:
v soboto, 16. aprila ob 1/29. uri zvečer
in v nedeljo, 17. aprila ob 1/24. uri
in zvečer ob 1/29. uri.

One 23 24. aprila
SJENJE PODZEMELJA
HARRY PIEL

K odaji imam lepo detelco i drugo otavo, nadale imam k odaji več kúpov veja, tudi za vó rečenje in kleščenje gajov in tudi semenske štajarske krumplice. BRÚNEC v Veržeji.

Odda se v najem s 15. aprilom stanovanje varje obstoječe iz 2 sob, kuhinjo in s pritlikino ter električno razsvetljavo. Naslov se pozve v PREKMURSKI TISKARNI v Murški Soboti. 1

V najem se da posestvo

z hišov takoj z približno 14 oralmi travnika, 16 oralov njiv, 2 para konjev, 13 glav govenske živine. To se da v najem po ugodni ceni pošteni delavski družini, ki ima 5—6 delavnih moči. Dogovorji se ustmeno v gostilni

VINKO MIHALIČ
Mala Nedelja pri Ljutomeru. 2

GOSTILNA

na prometnem mestu s opremo se da v najem ali pa prodaja.

Vprašati pri
KREDITNI BANKI v M. Soboti.

POZORI

ZASTONJ

ne dobite, pač pa zelo poceni

razna kolesa, motorje, šivalne stroje, gramofone, gram. plošče, fotografske aparate in fotomaterijal kakor tudi vse nadomestne dele pri

tt. ERNEŠT ŠTIVAN v Murški Soboti.

Pred nakupom si oglejte mojo veliko zalogo brez vsake obveznosti ter primerjajte cene in tudi kvalitete to z drugimi. Šele potem se odločite!

POZORI